

ที่ กษ ๐๒๒๐/๑๐๕๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๘ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง โครงการแก้ไขปัญหาน้ำสิ้นเกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ลูกหนี้ธนาคารของรัฐ ๔ แห่ง
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. โครงการแก้ไขปัญหาน้ำสิ้นเกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร
ลูกหนี้ธนาคารของรัฐ ๔ แห่ง
๓. มติการประชุมคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่
๒ เมษายน ๒๕๖๔
๔. รายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี
ตามมาตรา ๒๗

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอเรื่องโครงการแก้ไขปัญหาน้ำสิ้นเกษตรกรสมาชิก
กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ลูกหนี้ธนาคารของรัฐ ๔ แห่ง มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้
เข้าข่ายที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี
พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) รวมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านที่ ๔ การสร้างโอกาส และ
ความเสมอภาคทางสังคม ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) กำกับการบริหารราชการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรจัดตั้งโดยพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและ
พัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกร ฟื้นฟูและ
พัฒนาอาชีพเกษตรกร พัฒนาความรู้ด้านการเกษตรและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม รวมทั้งพัฒนา
ศักยภาพในการพึ่งพาตนเองและเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างเกษตรกร ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้มีการแก้ไข
เพิ่มเติมพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรให้สามารถแก้ไขปัญหาน้ำสิ้นได้ด้วย และแก้ไข
เพิ่มเติมล่าสุดในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้สามารถแก้ไขปัญหาน้ำสิ้นของเกษตรกรที่มีบุคคลค้ำประกันได้

๑.๒ ปัจจุบันกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร มีองค์กรเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิก
องค์กรเกษตรกรของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร มีสมาชิกที่เป็นหนี้ในระบบประสงค์จะให้กองทุน
ฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรช่วยเหลือแก้ปัญหาน้ำสิ้น และได้นำหนี้มาขึ้นทะเบียน ตรวจสอบแล้วเป็นหนี้เร่งด่วน
ผิบนัดชำระหนี้ขึ้นไปที่ต้องแก้ไขปัญหาคือและเป็นลูกหนี้ธนาคารของรัฐ ๔ แห่ง ประกอบด้วย
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จำนวน ๔๗,๙๗๓ ราย มูลหนี้เงินต้นจำนวน
๘,๕๒๐,๔๑๒,๒๒๔ บาท ธนาคารออมสิน จำนวน ๕๕๒ ราย มูลหนี้เงินต้นจำนวน ๑๖๒,๓๖๗,๗๙๘ บาท
ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) จำนวน ๒,๐๐๘ ราย มูลหนี้เงินต้นจำนวน ๓๐๖,๔๑๔,๑๗๔ บาท ธนาคาร
พัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) จำนวน ๘๘ ราย มูลหนี้เงินต้นจำนวน
๒๙๓,๗๒๒,๖๘๗ บาท รอกการแก้ไขปัญหาน้ำสิ้น จำนวน ๕๐,๖๒๑ ราย รวมมูลหนี้เงินต้นจำนวน
๙,๒๘๒,๙๑๖,๘๘๒ บาท

/ทั้งนี้...

ทั้งนี้ สำหรับดอกเบี้ยค้างชำระของธนาคารรัฐ ๔ แห่ง จำนวน ๖,๘๑๓,๕๓๓,๓๕๑ บาท คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร เห็นชอบตามโครงการฯ ให้เสนอขอยกเว้นดอกเบี้ยทั้งหมดให้กับเกษตรกรหรือตามที่คณะกรรมการจะเห็นสมควร

๑.๓ กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณประจำปี ๒๕๖๕ โดยงบประมาณที่มีอยู่ได้ไปดำเนินการเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร เพื่อการจัดการหนี้ของเกษตรกร เพื่อดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี แต่เนื่องจากงบประมาณที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายตามแผนงาน ประกอบกับเกษตรกรที่เป็นหนี้เร่งด่วนจำนวนมาก ได้รับความเดือดร้อนจากสถาบันการเงินเจ้าหนี้ ได้เร่งรัดดำเนินการทางกฎหมายกับเกษตรกรสมาชิกอย่างต่อเนื่อง

๑.๔ คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ ได้อนุมัติโครงการแก้ไขปัญหานี้สินเกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน (ลูกหนี้ ธ.ก.ส.) แต่เกษตรกรที่มีสิทธิเข้าร่วมโครงการจำนวน ๓๖,๖๐๕ ราย ไม่ประสงค์เข้าร่วมโครงการ เนื่องจากหลักเกณฑ์เงื่อนไขในการแก้ไขปัญหานี้ของเกษตรกรไม่เอื้ออำนวยต่อการเข้าร่วมโครงการ ซึ่งปัจจุบันโครงการดังกล่าวได้หมดเวลาดำเนินการแล้ว (โครงการ ๓ ปี ตั้งแต่วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ - วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ด้วยในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรไม่มีงบประมาณในการดำเนินงานเพียงพอ ที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหานี้สินเกษตรกรสมาชิก จึงจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อของบประมาณในการดำเนินการเพิ่มเติมด้วยเหตุผลและความจำเป็น ดังนี้

๒.๑ กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๓ ปี ติดต่อกัน คือ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ , ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ และปีงบประมาณ ๒๕๖๕ งบประมาณที่มีอยู่ไม่เพียงพอในการแก้ไขปัญหานี้สินให้เกษตรกรสมาชิก นอกจากนี้ธนาคารของรัฐมีเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การรับชำระหนี้ที่เป็นภาระกับเกษตรกรมากเกินไป

๒.๒ การช่วยเหลือเรื่องนี้สินของเกษตรกร ไม่ปรากฏมีหน่วยงานใดของรัฐและธนาคารของรัฐดำเนินการเช่นเดียวกับกองทุน ซึ่งการแก้ไขปัญหานี้สินให้กับเกษตรกรสมาชิกที่เป็นหนี้ธนาคารของรัฐ ๔ แห่งตามโครงการ จะทำให้เกษตรกรมีโอกาสพักฟื้นเรื่องนี้สิน ฟื้นฟูตนเองในการประกอบอาชีพ เพื่อสร้างรายได้นำไปชำระหนี้ตามกำหนด และสามารถรักษาที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยของเกษตรกร ซึ่งเป็นการช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและเศรษฐกิจตามนโยบายของรัฐบาล

๒.๓ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-๑๙) เป็นโรคระบาดร้ายแรงของโลก เกษตรกรได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง เนื่องจากภายหลังจากการทำกรเกษตรแล้วก็ยังทำอาชีพนอกภาคการเกษตรด้วย จึงส่งผลทำให้เกษตรกรตกงาน ประกอบกับผลผลิตตกต่ำ เกิดปัญหาด้านหนี้สิน ถ้าไม่ได้รับการแก้ปัญหา ด้านหนี้สิน จะเกิดผลกระทบและความเสียหายอย่างรุนแรง ทั้งตัวเกษตรกร ครอบครัว และสังคม ตามลำดับ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๓ ปี ติดต่อกัน คือ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ , ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ และปีงบประมาณ ๒๕๖๕ โดยให้ใช้เงินงบประมาณที่เหลืออยู่ ซึ่งกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรได้ใช้จ่ายงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด เป็นไปตามแผนงานปี ๒๕๖๕ แต่งบประมาณไม่เพียงพอจึงมีความจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรลูกหนี้ธนาคารของรัฐ ๔ แห่ง เป็นการเร่งด่วน เป็นไปตามมติคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ เนื่องจากเกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรได้รับความเดือดร้อนจากการเร่งรัดดำเนินการทางกฎหมายจากเจ้าหนี้

โดยขอใช้งบกลางประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ และผูกพันงบประมาณประจำปี ๒๕๖๖ - ปี ๒๕๖๗ เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาหนี้สินตามโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ลูกหนี้ธนาคารของรัฐ ๔ แห่ง กลุ่มเป้าหมายจำนวน ๕๐,๖๒๑ ราย เป็นเงินต้นจำนวน ๙,๒๘๒,๙๑๖,๘๘๒ บาท โดยแบ่งเป็น

๓.๑ งบประมาณที่จัดสรรให้กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเพื่อชำระหนี้แทนเกษตรกร (เงินต้นร้อยละ ๕๐) จำนวนเงิน ๔,๖๔๑,๔๕๘,๔๔๑ บาท

๓.๒ งบประมาณที่จัดสรรเพื่อชดเชยให้กับสถาบันเจ้าหนี้ (เงินต้นที่เหลือร้อยละ ๕๐ ไม่รวมดอกเบี้ย) จำนวนเงิน ๔,๖๔๑,๔๕๘,๔๔๑ บาท

๔. ผลกระทบ

การที่เกษตรกรออกมาเรียกร้องให้รัฐบาลแก้ไขปัญหาหนี้ให้กับเกษตรกร แสดงว่าเกษตรกรได้รับความเดือดร้อนและจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับการแก้ไขปัญหา เนื่องจากสถาบันการเงินเจ้าหนี้ ฟ้องดำเนินคดี บังคับคดีขายทอดตลาดทรัพย์สิน ทำให้ไม่มีที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน รวมทั้งสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-๑๙) เป็นโรคระบาดร้ายแรงของโลก เกษตรกรได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง เนื่องจากภายหลังจากการทำการเกษตรแล้ว ยังทำอาชีพนอกภาคการเกษตรด้วย จึงส่งผลทำให้ตกงาน ประกอบกับผลผลิตตกต่ำ โอกาสการเข้าถึงการฟื้นฟูอาชีพตามนโยบายของรัฐแทบไม่มี ถ้าไม่ได้รับการฟื้นฟูอาชีพ และไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาหนี้สิน จะเกิดผลกระทบและความเสียหายอย่างรุนแรงต่อเกษตรกรและสังคม

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

งบประมาณที่จะนำมาใช้จ่ายในการดำเนินงานระยะเวลา ๓ ปี ดังนี้

๕.๑ งบประมาณประจำปี ๒๕๖๕ หมวดยกกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๕.๒ งบประมาณประจำปี ๒๕๖๖ จำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๕.๓ งบประมาณประจำปี ๒๕๖๗ จำนวน ๓,๒๘๒,๙๑๖,๘๘๒ บาท

๖. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้วเห็นว่า มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องนำเรื่องนี้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เนื่องจากกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรมีงบประมาณไม่เพียงพอในการแก้ไขปัญหาหนี้และการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ประกอบกับตามมติคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ เห็นชอบโครงการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

๗. ขอกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ พระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๓ มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรและการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร มาตรา ๓๗/๙ ดังนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงใช้อำนาจตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๑๕ (๑) และมาตรา ๓๗/๙

๗.๒ มติคณะรัฐมนตรี

๗.๒.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ และเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๑ เรื่อง การแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกรและมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๓ เรื่อง โครงการปรับโครงสร้างหนี้และฟื้นฟูอาชีพเกษตรกร

๗.๒.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ เรื่อง โครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน (ลูกหนี้ ธ.ก.ส.)

๘. ข้อเสนอของส่วนราชการ

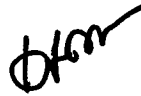
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้วจึงใคร่ขอความเห็นชอบคณะรัฐมนตรีได้มีมติ

๘.๑ อนุมัติให้ดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ลูกหนี้ธนาคารของรัฐ ๔ แห่ง โดยให้กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรดำเนินการตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่กำหนดไว้ในโครงการ สำหรับดอกเบี้ยค้างชำระของธนาคารของรัฐ ๔ แห่ง ขอยกเว้นดอกเบี้ยทั้งหมดให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีจะเห็นสมควร ทั้งนี้ หากได้รับการอนุมัติแล้วจะได้ดำเนินการเสนอของบประมาณตามขั้นตอนที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิธีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ ต่อไป

๘.๒ เห็นชอบให้ยกเลิกหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่กำหนดในโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน (ลูกหนี้ ธ.ก.ส.) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๕๘ ๐๓๔๒ ต่อ ๗๑๐๕

โทรสาร ๐ ๒๑๕๘ ๐๓๑๗